

Křížák obecný (Araneus diadematus) - je nejznámějším a velmi hojným pavoukem, vyskytuje se kromě Evropy rovněž v Severní Americe (části USA a Kanady). Obývá zvláště lesy a zahrady, lze se s ním setkat i v otevřených krajinách, pokud nejsou zcela odlesněné. Zbarvení křížáků je velmi variabilní, od světle hnědého až po červenohnědé a černohnědé. Vždy je zřetelná charakteristická křížová kresba na hřbetní straně zadečku, kterou tvoří pět bílých skvrn, které mohou různými způsoby splývat, nebo mohou být částečně redukovány. Tvar zadečku, který bývá zpravidla mnohem větší než hlavohruď, je nápadný - je nejširší v první třetině, odkud se pozvolna zužuje. Samec odpovídá zbarvením samici, ale zadeček má podstatně menší. Zatímco samci dorůstají jen 5-10 mm, samice můžou mít 12-17 mm.

Tělo členěno na:.....- spojeny krátkou stopkou

Na hlavohrudí:

- 1 pár silných srpovitých kusadel (.....) zakončených bodcem, který je spojen s jedovou žlázou. Fce:.....
- 1 pár delších makadel (.....) Fce:.....
- 8 jednoduchých oček
- 4 páry kráčivých končetí zakončených hřebíkovitými drápkami

Na zadečku:

- otvory k plicním vakům
- řitní otvor
- vývody pohlavních orgánů (pohlavní destička - *EPIGYNE*)
- snovací bradavky – fce:.....
(*KRIBELUM* – snovací políčko – produkuje zvláštní druh vlákna, které je součástí pavučiny – má např. lepivý účinek)

Anatomie:

TS mimotělní trávení:.....
úzký ústní otvor – na konci vláskový filtr, potrava nasávána sacím hltanem a žaludkem ze žaludku vybíhají slepé vaky, do střeva ústí jaterní žláza
řitní otvor ústí do kloaky:.....

VS

DS

CS

NS splývání uzlin – největší jsou nadhltanová a podhltanová – v hlavohrudí

Smysly mechanoreceptory, chemoreceptory – brvy, tyčinky, receptory pro vnímání otřesů
8 jednoduchých oček (široké zorné pole)

Pohlavní soustava a rozmnožování

Dospělý samec si už nepředě síť, neloví, veškerý čas tráví vyhledáváním partnerky. Když se mu podaří objevit síť dospělé samice, upřede k jejímu okraji vlastní vlákno, které mu poslouží jako komunikační prostředek - brnká na ni jako na strunu a přenáší zvukové vibrace na partnerčinu síť. Pokud je dostatečně „zručný“, podaří se mu partnerku přesvědčit, aby se přiblížila k jeho vláknu. Posléze dochází k páření, které se obvykle několikrát opakuje. Námluvy velmi často končí zabitím samce. Mláďata se líhnou na jaře z vajíček, která nakladla samice na podzim. Dospívají až další rok na jaře. Samice hynou po naklazení vajec.